

ömrü, islâmiyyetin sâhibine “aleyhissalâtü vesselâm” uyararak geçirmelidir. Çünkü âhretin azâbından kurtulup, sonsuz ni’metlere kavuşmak, ancak Ona “sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem” uymakla olur. Bunun için de, altın, gümüş eşyâsı ve kâğıd parası ve ticâret eşyâsı ve çayırda otlayan hayvanları olanın, islâmiyyete uygun olarak, zekât vermesi, böylece mala ve hayvanlara bağlı olmadığını göstermesi lâzımdır. Yirken, içerken, güzel elbise giyerken, keyfini, zevkini düşünmeyip, ibâdetleri yapmak için kuvvetlenmeği ve A’râf sûresinin (**Nemâz kılariken süslü, temiz örtünüz!**) meâlindeki otuzuncu âyet-i kerîmesine uymağı niyyet etmelidir. Bunlara, başka niyyetleri karışdırmamalıdır. Böyle niyyet yapılmazsa, yapmak için, kendini zorlamalıdır. Ağlıyamazsan, kendini ağlat, sözü meşhûrdur. Böyle niyyet edebilmek için, durmadan Allahü teâlâyâ düâ etmeli, yalvarmalıdır. Fârisî beyt tercemesi:

***Umarım, kabûl ede, göz yaşımı,
O ki, inci yapar, su damlasını.***

Bunun gibi, her şeyi, dînini seven ve kayıran, doğru âlimlerin, yazılarına uygun yapmalı, islâmiyyetin izn verdiği (**Ruhsat**)lardan kaçınıp, islâmiyyetin üstün gördüğü (**Azîmet**)lere sarılan bu âlimlere uymağı, sonsuz azâbdan kurtulmağa vesîle bilmelidir. Nisâ sûresi, yüzkırkaltıncı âyet-i kerîmesinde meâlen, (**İmân eder ve ni’metlere şükr ederseniz, Allahü teâlâ, size azâb etmez!**) buyuruldu.

71

YETMİŞBİRİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Hân-ı Hânânın oğlu Mirzâ Dârâb için yazılmış olup, Allahü teâlâyâ şükr etmek, islâmiyyete uymakla olduğunu bildirmektedir:

Allahü teâlâ, kuvvetinizi artdırsın ve yardımcınız olsun! İyilik edene teşekkür lâzım olduğunu akl da, islâmiyyet de göstermektedir. Şükrün derecesi, gelen ni’metlerin mikdârına bağlıdır. Ni’met, ne kadar çok ise, şükr etmek lüzûmu da çok olur. Görülüyor ki, zenginlerin, zenginlik derecesine göre, fakîrlerden dahâ çok şükr etmesi lâzımdır. Bunun içindir ki, bu ümmetin fakîrleri, zenginlerinden beşyüz sene önce Cennete girecektir.

Allahü teâlâyâ şükr etmek için, önce Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdiğine uygun bir i’tikâd edinmek lâzımdır. Çünkü, Cehennemden kurtulan, yalnız bu fırkadır. İ’tikâdı düzeltdikten sonra, islâmiyyete uygun hareket etmelidir. İslâmiyyeti de, bu fırkanın müctehidlerinin kitâblarından öğrenmelidir. [Dinden haberi olmıyan, reformcu müftîden, câhil hâfızdan, dinsizlerin, gençleri aldatmak için gazetelerdeki, dîni medh eden, aldatıcı yazılarından öğrenmemelidir.] Bundan sonra, Ehl-i sünnetden olan, tesavvuf büyüklerinin gösterdiği yolda [Kalbi] tasfiye ve [Nefsi] tezkiyeye sıra gelir. Şükrün bu üçüncü kısmı, şart değilse de, fâidesi pek büyüktür. Fekat, iki önceki kısım şarttır. Çünkü, islâmiyyetin aslı, temeli bu ikisidir. İslâmiyyetin kemâli, olgunlaşması ise, üçüncü kısım ile olur. Bu üç kısım, ya’nî Ehl-i sünnet i’tikâdı ve islâmiyyetin emrleri ve tesavvuf büyüklerinin yolu dışında kalan herşey, sıkıntılı riyâzetler ve şiddetli mücâhedeler olsa da-

hî, hep günâhdır ve itâ'atsizliktir ve şükr etmemektir. Hind Berehmenleri ve eski Yunan felesofları, çok riyâzet ve mücâhede yaptı. Fekat, Peygamberlere “aleyhimüsselâm” uymadıkları için, Allahü teâlâyâ şükr değil, günâh oldu. Hiçbiri kabûl edilmedi. Kıyâmetde Cehennemden kurtulamıyacaklardır. O hâlde, seyyidimizin, efendimizin, kurtarıcımızın ve günâhlarımızın afvı için şefâ'atcimizin, kalblerimizi, rûhlarımızı tedâvî eden müte-hassısımızın, ya'nî Muhammed Resûlullah “sallallahü aleyhi ve alâ âlihi ve sellem” efendimizin yoluna ve Onun dört halîfesinin yoluna yapışınız! Onun dört halîfesi “rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecma'in” hidâyete ulaştırıcı, se'âdete erdiricidir. Allahü teâlâ, bu yolda gidenlerden râzı olur.

[Allah, senden râzı olsun demek, bu hâl ile râzı olsun demek değildir. Allahü teâlâ, senin ahlâkını, işlerini ıslâh edip, seni, râzı olduğu hâle soksun demektir].

72

YETMİŞİKİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, hâce Cihâna yazılmış olup, âhreti isteyenin dünyâyâ düşkün olmaması lâzımdır. Dünyâyı terk etmek nasıl olacağını bildirmektedir:

Allahü teâlâ, selâmet ve âfiyet versin! Din ile dünyâyı birlikte kazanmak imkânsızdır. Âhreti kazanmak isteyen, dünyâdan vaz geçmesi lâzımdır. Bu zemânda, dünyâyı temâmen terk etmek, kolay değildir. Hiç olmazsa, hükmen terk etmek, ya'nî terk etmiş sayılmak lâzımdır. Bu da, her işde islâmiyyete uymak demektir. Yiyecekde, içecekde, giyecekde ve ev kurmakda islâmiyyete uymak lâzımdır. İslâmiyyetin emrlerini aşmamak lâzımdır. Altın ve gümüşün ve ticâret eşyâsının ve kırdâ, çayırdâ otlayan dört ayaklı hayvanların zekâtını vermek farzdır. Bunların zekâtını elbette vermelidir.

İslâmiyyete uymakla zînetlenen bir kimse, dünyânın zararından kurtulmuş olur ve âhreti kazanır. Dünyâyı [ya'nî nefsin arzûlarını], böyle hükmen de terk edemiyen kimse, münâfık demektir. İmânlı olduğunu söylemesi, âhretde kendisini kurtaramaz. Yalnız dünyâda, malını ve cânını korur. Fârisî beyt tercemesi:

***Söyledim sana, işin özünü,
İster sıkıl, ister dinle sözümü.***

Dünyânın bu kadar gösterişli hâli, hademesi, hizmetçileri, tatlı yemekleri, çeşidli şerbetleri, süslü, câzibeli elbiseleri ve nice zevkleri karşısında, hangi baba yiğit, hangi bahtiyar kimse, bu doğru söze kulak verip dinler? Fârisî beyt tercemesi:

***İncilerin ağırlığı sağır etmiş kulağımı,
duymaz olmuş, ne yapayım, ağlamamı, sızlamamı.***

[Dünyâ, ednâ kelimesinin müennesidir. Ya'nî, ism-i tafdüldür. Masdarı, dü-nüv veyâ denâetdir. Birinci masdardan gelince, çok yakın demektir. **(Biz en yakın olan gökü, çırağlarla süsledik)** âyet-i kerîmesindeki dünyâ kelimesi